

Határozatok Tára

YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. július 26.¹

C-389/15. sz. ügy

**Európai Bizottság
kontra**

az Európai Unió Tanácsa

„Megsemmisítés iránti kereset – Az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozat – Az Unió kizárólagos hatásköre – Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése – EUMSZ 207. cikk – Közös kereskedelempolitika – Szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásai”

1. A Bizottság a keresetében arra kéri a Bíróságot, hogy az Európai Unió hatáskörét érintő kérdések miatt semmisítse meg az Európai Unió Tanácsának 2015. május 7-i, az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló határozatát.²

2. A 3/15. sz.³ és a 2/15. sz.⁴ véleményt követően a Bíróságnak a jelen ügyben újra pontosítania kell az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése e) pontjában előírtak alapján az Unió kizárólagos hatáskörét képező közös kereskedelempolitika terjedelmét. Pontosabban a Bíróságnak abban kell döntenie, hogy az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nemzetközi lajstromozása és kölcsönös oltalmi rendszerének létrehozása, amihez a megtámadott határozat kapcsolódik, az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése alapján, „szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásainak” körébe tartozik-e, vagy sem.

I. Jogi háttér

A. A nemzetközi jog

3. A Lisszabonban 1958. október 31-én aláírt, az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás (kihirdette: az 1982. évi 1. tvr.; a továbbiakban: Lisszaboni Megállapodás) a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) által jegyzett megállapodás, amelyhez minden állam csatlakozhat, amely részese az 1883. március 20-án Párizsban aláírt iparjogvédelmi egyezménynek (kihirdette: az 1970. évi 18. tvr.; a továbbiakban: Párizsi Egyezmény). E megállapodás 1966. szeptember 25-én lépett hatályba, mielőtt 1967-ben felülvizsgálták és 1979-ben módosították volna.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² A továbbiakban: megtámadott határozat.

³ 2017. február 14-i 3/15. sz. vélemény (a megjelent művekhez való hozzáférésről szóló marrákési egyezmény) (EU:C:2017:114).

⁴ 2017. május 16-i 2/15. sz. vélemény (a továbbiakban: 2/15. sz. vélemény, EU:C:2017:376).

4. Jelenleg 28 állam részese a Lisszaboni Megállapodásnak. Köztük szerepel hét uniós tagállam, a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Portugál Köztársaság és a Szlovák Köztársaság. Három másik tagállam, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság és Románia aláírták e megállapodást, de eddig nem ratifikálták. Az Unió azonban nem részese a megállapodásnak, amelyhez csak államok csatlakozhatnak.

5. A Lisszaboni Megállapodás 1. cikke szerint a hatálya alá tartozó országok az ipari tulajdon oltalmára létesült unió keretén belül a Párizsi Egyezmény által létrehozott külön uniót alkotnak és kötelezik magukat, hogy e Megállapodás rendelkezései szerint területükön oltalomban részesítik a külön unió többi országának termékeire vonatkozó eredetmegjelöléseket, ha azokat a WIPO Nemzetközi Irodája lajstromozta.

6. A Lisszaboni Megállapodás 2. cikkének (1) bekezdése alapján az „eredetmegjelölés” valamely ország, táj vagy helység földrajzi neve, ha azt olyan ottani származású termék megjelölésére használják, amelynek minőségét vagy jellegét – kizárólag vagy lényegében – a földrajzi környezet határozza meg, a természeti és emberi tényezőket is beleértve.

7. A fent említett megállapodás 3–7. cikke meghatározza az eredetmegjelölés oltalmának feltételeit, valamint a WIPO Nemzetközi Irodája által végzett lajstromozás módját.

8. A megállapodás 8. cikke kimondja, hogy az eredetmegjelölés oltalmának biztosítása céljából szükséges jogi eljárásokat a külön unió minden országában a nemzeti jogszabályok szerint lehet végrehajtani.

9. A Lisszaboni Megállapodás 13. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az az 1. cikkben hivatkozott külön unió országai küldötteinek értekezletén felülvizsgálható.

B. Az uniós jog

10. Az Európai Unió 1970-től fokozatosan elfogadott különféle aktusokat, amelyek bizonyos fajtájú termékekre, tudniillik a borokra, az alkoholos italokra, az ízesített borokra, valamint egyéb mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmának feltételeit rendezik.

11. Az uniós szabályozást e tekintetben ma a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. január 15-i 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,⁵ a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,⁶ a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,⁷ valamint az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ alkotják.

5 HL 2008. L 39., 16. o., helyesbítések: HL 2009. L 228., 47. o.; HL 2015. L 70., 65. o.

6 HL 2012. L 343., 1. o., helyesbítés: HL 2013. L 55., 27. o.

7 HL 2013. L 347., 671. o., helyesbítések: HL 2014. L 189., 261. o.; HL 2014. L 232, 25. o.; HL 2016. L 130., 32. o.

8 HL 2014. L 84., 14. o., helyesbítés: HL 2014. L 105., 12. o.

II. A jogvita előzményei és a megtámadott határozat

A. A Lisszaboni Megállapodás felülvizsgálata

12. 2008 szeptemberében, a külön uniónak a Lisszaboni Megállapodás által alapított közgyűlése létrehozott egy munkacsoportot, amely feladata az említett megállapodás javítását és vonzóbbá tételét célzó felülvizsgálat előkészítése, megőrizve a célkitűzéseket és az alapelveket.

13. 2014 októberében e munkacsoport megalkotta a tervezetet (a továbbiakban: felülvizsgált megállapodástervezet). A WIPO főigazgatója által közzétett, 2014. november 14-i változatban a tervezett módosítások különösen az előírt oltalom alkalmazási körét érintették, amelynek a földrajzi árujelzőkre (2. és 9. cikkek) történő kiterjesztését javasolták, ezen oltalom tartalmát és korlátait (10–20. cikkek), valamint a kormányközi szervezetek azon lehetőségét, miszerint a megállapodáshoz csatlakozhatnak, és a közgyűlésen szavazással részt vehetnek (22. és 28. cikkek).

14. 2015. május 11–21. között diplomáciai konferenciát hívtak össze Genfben, a fent említett tervezet vizsgálata és elfogadása céljából. Nem csak a Lisszaboni Megállapodásban részes huszonnyolc tagállam küldötteit kérték fel a részvételre, hanem az eljárási szabályzat tervezetét kidolgozó bizottság által elfogadottaknak megfelelően két „különös” küldöttséget is meghívtak, amelyek közül az egyik az Unióé, valamint bizonyos számú „megfigyelő” küldöttséget is, amelyek a WIPO azon tagállamait képviselték, amelyek nem részesei e megállapodásnak.

15. 2015. május 20-án e diplomáciai konferencia elfogadta az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegét, amely 2015. május 21-étől írható alá.

B. A bizottsági ajánlás és a megtámadott határozat

16. Az említett diplomáciai konferenciára tekintettel a Bizottság 2015. március 30-án elfogadott egy ajánlást az eredetmegjelölésekről és a nemzetközi lajstromozásokról szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozattal kapcsolatban (a továbbiakban: bizottsági ajánlás).

17. Ezen ajánlásában a Bizottság először is arra hívta fel a Tanácsot, hogy a döntését az EUMSZ 207. cikkre és az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdésére alapítsa, figyelembe véve egyrészt az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja által az Unióra a közös kereskedelempolitika területén ruházott kizárólagos hatásköröket, másrészt a célt, valamint a Lisszaboni Megállapodás tartalmát.

18. Másodsor, a Bizottság azt javasolta a Tanácsnak, hogy bízza rá az Unió nevében történő tárgyalások vezetését, a Tanács által meghatározott tárgyalási irányelvek és egy általa kijelölt különös bizottsággal történő konzultáció keretei között.

19. A Tanács 2015. május 7-én a bizottsági ajánlástól eltérve elfogadta a megtámadott határozatot az EUMSZ 114. cikk és az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdése alapján. A határozat (3) preambulumbekkezdése e jogalap választását az alábbiakkal indokolja:

„(3) A felülvizsgált megállapodástervezet az aláíró felek számára az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmára a vonatkozó rendszert állít fel, egységes lajstromozás útján. E kérdés a mezőgazdasági eredetmegjelöléseket és jelzéseket illetően az Unió belső szabályozása keretén belül harmonizáció tárgyát képezi, így tehát az Unió (a mezőgazdasági megjelöléseket és jelzéseket illetően) és annak tagállamai között megosztott hatáskörbe tartozik (a nem mezőgazdasági megjelöléseket és jelzéseket és az adókat illetően).”

20. A tárgyalások vezetését illetően, e határozat (4)–(7) preambulumbekendései szerint:

- „(4) A [felülvizsgált] megállapodástervezet azon rendelkezései tekintetében, amelyek egyaránt vonatkoznak az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekre és a tagállamok hatáskörébe tartozókra, a Tanács felhatalmazza a jelenlegi Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállamot és a Bizottságot egyaránt, hogy a diplomáciai konferencia alkalmával a tárgyalásokon együttesen részt vegyenek a mellékletben szereplő tárgyalási irányelvek alapján.
- (5) A Lisszaboni Megállapodás alapelveinek és céljainak megőrzése végett és az Unió érdekében ki kell zárni minden lehetőséget arra nézve, hogy a nem részes államok szavazati jogot szerezzenek és gyakoroljanak a diplomáciai konferencia alatt. Következésképpen a közös álláspont alapján az [Unió] hét tagállama gyakorol szavazati jogot, ideértve azokat az eseteket is, amelyek az Unió hatáskörébe tartoznak.
- (6) A jelen határozat nem érinti a Lisszaboni Megállapodásban jelenleg részes tagállamoknak a diplomáciai konferencián való részvételét és a szavazati jogoknak annak során, a saját hatáskörükbe tartozó kérdések vonatkozásában történő gyakorlását.
- (7) Az Unió külső képviselete egységének biztosítása céljából szükséges, hogy a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállam és a Bizottság az EUMSZ 4. cikk (3) bekezdésének megfelelően, szorosan együttműködjön a tárgyalás teljes folyamata alatt.”

21. A megtámadott határozat rendelkező részének szövege a következő:

„1. cikk

A Bizottság és a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállam az Unió hatáskörébe tartozó kérdések tárgyában együttesen jogosult részt venni az eredetmegjelölésekre és földrajzi jelzésekre vonatkozó felülvizsgált megállapodástervezet [...] elfogadására irányuló diplomáciai konferencián.

2. cikk

Az Unió érdekében, az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekben a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállam gyakorol szavazati jogot a közös álláspont alapján.

3. cikk

A tárgyalásokat a mellékletben található tárgyalási irányelvek alapján kell vezetni.

4. cikk

Az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekben a diplomáciai konferencia alatt megfelelő koordinációnak van helye. A konferencia után késedelem nélkül jelentést kell készíteni a Tanács »Szellemi tulajdonjog« csoportjának.”

22. A megtámadott határozat elfogadását követően a Bizottság kiadott egy nyilatkozatot, amelyben kifejezte egyet nem értését mind a Tanács által hivatkozott jogalapot illetően, mind arra vonatkozóan, hogy a tagállamok az Unió nevében tárgyalhatnak.

III. A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

23. A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
- tartsa fenn a megtámadott határozat joghatásait a jelen ítélet meghozatalától számított észszerű időn belül a Tanács által meghozandó új határozat hatálybalépéséig;
- a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

24. A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a keresetet, és
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

25. A Bíróság elnöke 2015. november 27-i határozatával engedélyezte a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság és a Szlovák Köztársaság részére, hogy a Tanács kérelmeinek támogatása érdekében az eljárásba beavatkozzon.

26. Ugyanazon a napon hozott határozatával a Bíróság elnöke engedélyezte az Európai Parlament számára, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében az eljárásba beavatkozzon.

27. A Bíróság elnöke 2016. január 12-i határozatában engedélyezte Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága számára, hogy a Tanács kérelmeinek támogatása érdekében az eljárásba beavatkozzon, feltéve, hogy tárgyalás tartására kerül sor.

28. A jelen ügyben 2017. június 12-én tartottak tárgyalást.

IV. A keresetről

29. A keresete alátámasztására a Parlament által támogatott Bizottság két jogalapot hoz fel. Az első jogalap azon alapul, hogy a megtámadott határozat az EUMSZ 3. cikket megsértve ismeri el a tagállamok hatáskörének fennállását, tekintettel arra, hogy a tárgyalás az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó megállapodásra vonatkozik. A második jogalap az EUMSZ 207. cikk (3) bekezdésének, valamint az EUMSZ 218. cikk (3), (4) és (8) bekezdésének a megsértésén alapul, azon az alapon, hogy a Tanács „tárgyalóként” jelölte ki a tagállamokat egy olyan területen, amely az Unió hatáskörébe tartozik, és a megtámadott határozatot nem az alkalmazandó többségi szabályoknak megfelelően fogadta el.

30. A Bizottság által felhozott első jogalap két részre oszlik. A Bizottság elsődleges érvelését tartalmazó első részben, amelyet a Parlament is támogat, arra hivatkozik, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira irányul, amely az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése alapján a közös kereskedelempolitika körébe tartozik. Márpedig ez utóbbi az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének megfelelően az olyan területek egyike, amelyen az Uniónak kizárólagos hatásköre van, amit a megtámadott határozat megsértett.

31. Az első jogalap második, másodlagosan előterjesztett részében, amelyet a Parlament szintén támogat, a Bizottság előadja, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet érintheti az Unió által az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések terén elfogadott közös szabályokat, és hogy a megtámadott határozat ezért sérti az Unió kizárólagos hatáskörét, amely azt az EUMSZ 3. cikk (2) bekezdése alapján illeti meg.

32. Előre jelzem, hogy véleményem szerint az első jogalap első része megalapozott, ami számomra elegendőnek tűnik ahhoz, hogy a megtámadott határozatot megsemmisítsék. Ezért az első jogalap második részének és a második jogalpnak a vizsgálata nem szükséges a jelen ügy eldöntéséhez.

A. A feleknek az első jogalap első részéhez kapcsolódó főbb érvei

33. Amint azt korábban jeleztem, a Parlament támogatását élvező Bizottság elsődlegesen azon az állásponton van, hogy a megtámadott határozat, mivel az az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése értelmében a „szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásait” érinti, és így a közös kereskedelempolitika körébe esik, az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

34. E jogcímen egyedül az Unió rendelkezik hatáskörrel a szellemi tulajdonjogot érintő nemzetközi megállapodások tárgyalására, amennyiben megállapítást nyer, hogy e megállapodások, tekintettel a céljukra és tartalmukra, különös kapcsolatban állnak a nemzetközi kereskedelemmel, például egységes szabályozás révén megkönnyítve azt.⁹ Következésképpen, e kizárólagos hatáskör, amely távolról sem korlátozódik a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) intézményi és eljárási keretei között megtárgyalt, a szellemi tulajdonjogok harmonizációjával kapcsolatos megállapodásokra, átfog más megállapodásokat is, különösen olyanokat, amelyeknek esetről esetre történő vizsgálata kimutatja, hogy elsődlegesen arra irányulnak, hogy a kölcsönösség alapján előnyben részesítsék az áruk vagy szolgáltatások harmadik államokkal folytatott kereskedelmét, ezen áruk vagy szolgáltatások vonatkozásban ugyanolyan szintű oltalmat biztosítva, mint amelyben már a belső piacon részesülnek.¹⁰ Ez különösképpen a WIPO által jegyzett bizonyos megállapodások esetében lehetséges.

35. Jelen ügyben a Bizottság és a Parlament arra hivatkoznak, hogy a Lisszaboni Megállapodáshoz hasonlóan a felülvizsgált megállapodástervezet különös kapcsolatban áll a nemzetközi kereskedelemmel. Vitathatatlan, hogy a tervezet nem rendelkezik a célját kifejezetten meghatározó preambulummal. Mindazonáltal e rendelkezések és az adott kontextus vizsgálata azt támasztja alá, hogy annak célja és hatása, hogy minden tagállam eredetmegjelölései nemzetközi lajstromozási rendszerbe tartozhassanak, biztosítva azoknak a többi tagállam teljes területén a bitorlás vagy integritásuk megsértésére alkalmas, és ebből következően külföldi kereskedelmi forgalmazásukat károsító használat kockázataival szembeni jogi oltalmát. Ezáltal az említett tervezet javítaná az Unió harmadik országokba irányuló exportjának a védelmét, amely ezek hiányában az országonkénti lajstromozástól, tehát különböző garanciáktól függne. Következésképpen egy ilyen tervezet teljes egészében az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozna, még akkor is, ha az oltalmi rendszer felállítását a tagállami hatóságoknak kell végrehajtaniuk az EUMSZ 291. cikknek megfelelően.¹¹ Egyébként az Unió már önállóan megkötött a földrajzi árujelzőkhöz kapcsolódó bizonyos számú nemzetközi megállapodást az EUMSZ 207. cikk alapján, például Svájci Államszövetséggel vagy a Kínai Népköztársasággal, és a Tanács, amely eddig nem vitatta e gyakorlat létét, nem igazolja a jelen ügyben a korábbiaktól való eltérés indokait.

9 Lásd: 2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítélet (C-414/11, EU:C:2013:520, 50–60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

10 Lásd: 2005. május 12-i Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSÁ ítélet (C-347/03, EU:C:2005:285, 71–83. pont); 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet (C-137/12, EU:C:2013:675, 56–67. pont).

11 Lásd: 1993. március 19-i 2/91. sz. vélemény (170. sz. ILO-egyezmény) (EU:C:1993:106, 34. pont).

36. A Bizottság szerint a Tanács a megtámadott határozatban és a Bírósághoz benyújtott beadványaiban téves párhuzamot állít fel az Unió belső és külső hatáskörei között. Az Uniónak a felülvizsgált megállapodástervezet tárgyalására vonatkozóan fennálló hatáskörének forrása valójában a közös kereskedelempolitikában található, tekintettel e tervezet céljára és tartalmára, még akkor is, egyrészt, ha az eredetmegjelölések oltalmára vonatkozó közös uniós szabályok alapja a közös agrárpolitikában, valamint a tagállamok jogrendszerének közelítésében található, és másrészt, ha az Unió a hatásköreit mindeddig kizárólag a mezőgazdasági termékekhez kapcsolódó eredetmegjelölésekre vonatkozóan gyakorolta, szemben a nem mezőgazdasági termékekhez kapcsolódóakkal, mint ahogy azt többek között az 1/94. sz. vélemény,¹² valamint a 2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítélet,¹³ valamint a 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet¹⁴ tanúsítja.

37. Végül a Bizottság vitatja, hogy a téves jogalapnak a megtámadott határozatban történő feltüntetése csak formai hiba lenne, amint azt a Tanács állítja. Valójában ennek mind jogi, mind konkrét következménye volt az Uniónak és a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállamnak a felülvizsgált megállapodástervezethez kapcsolódó tárgyalásokon való részvételét illetően. Mindenesetre a jelen jogalappal az Unió kizárólagos hatáskörének megsértését, és nem pusztán a téves jogalap megjelölését kifogásolja.

38. A Tanács, amelyet az összes eljárásba beavatkozó tagállam támogat, ezzel ellentétben úgy véli, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet nem tartozik a közös kereskedelempolitika körébe, és hogy az Uniónak a tárgyalásra tehát e jogcímen nincs kizárólagos hatásköre.

39. E tekintetben a Tanács kiemeli, hogy ahhoz, hogy egy olyan nemzetközi megállapodást, amelyet nem a WTO keretei között kell tárgyalni, és amely nem a szellemi tulajdonjog azon kérdéseire vonatkozik, amelyeket a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás rendez,¹⁵ az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdésének értelmében „a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásait” rendezőnek tekintsünk, az szükséges, hogy az ilyen nemzetközi megállapodás különös kapcsolatban álljon a nemzetközi kereskedelemmel.

40. Márpedig, mindenekelőtt a 2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítéletben¹⁶ vizsgált, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodástól eltérően, a felülvizsgált megállapodástervezet nem tartozik egy ilyen kapcsolat megállapítását lehetővé tévő intézményi és eljárási keretbe. Továbbá az 1967. július 14-én Stockholmban aláírt, a WIPO-t létrehozó egyezmény 3. és 4. cikkeiből kitűnik, hogy e szervezet elsődleges célja a szellemi tulajdonjogok oltalmának javítását célzó intézkedések elfogadásának előmozdítása, valamint a releváns nemzeti szabályok harmonizációja, és egyébiránt ezen egyezmény nem tartalmaz egyetlen kereskedelmi célra vonatkozó hivatkozást sem. Ezenfelül, a 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítéletben¹⁷ tárgyalt megállapodásoktól eltérően, amelyek végeredményben a szolgáltatások kereskedelmére, és nem az árukhoz kapcsolódó szellemi tulajdonjogok oltalmára vonatkoztak, valamint a 2005. május 12-i Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ítélettől¹⁸ eltérően, a felülvizsgált megállapodástervezet célja nem a kereskedelem megkönnyítése az uniós szabályozásnak a tagállamokra

12 Lásd: 1994. november 15-i 1/94. sz. vélemény (a WTO-megállapodás melléklete) (EU:C:1994:384, 29. pont).

13 C-414/11, EU:C:2013:520.

14 C-137/12, EU:C:2013:675.

15 E megállapodás a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-én Marrákesben aláírt, és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott egyezmény (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) 1C. mellékletében található.

16 C-414/11, EU:C:2013:520, 52–55. pont.

17 C-137/12, EU:C:2013:675.

18 C-347/03, EU:C:2005:285.

való kiterjesztése révén, hanem az, hogy felállítson egy, a szerződő felek – ideértve az Uniót is, ha ahhoz csatlakozna – teljes területén alkalmazandó mechanizmust a hagyományos termékek megőrzése és a fogyasztók tájékoztatása céljából, hasonlóan az Unió által az EUMSZ 114. cikk alapján elfogadott közös szabályokhoz.

41. Ezen felül e tervezet tartalmának vizsgálata megerősíti, hogy annak célja az eredetmegjelölések oltalmára vonatkozó egységes eljárási keret felállítása. A Tanács szerint e cél lényegében az EUMSZ 114. cikkből fakad, mivel a felülvizsgált megállapodásnak minden aláíró tagállamban hatása lesz a hatályban lévő szabályozásra, mivel ki kell alakítaniuk a megállapodásban előírt rendszerrel összeegyeztethető eljárásokat. Mindenesetre a Tanács azt állítja, hogy bár ezen eljárások kialakítása valószínűleg hatást gyakorol az aláíró országok közötti árukereskedelemre, e hatások inkább másodlagos és közvetett jelleget mutatnak, és nem az említett megállapodás által kitűzött elsődleges célok egyikét alkotják.

42. A Tanács végül pontosítja, hogy abban az esetben, ha a Bíróság úgy vélné, hogy az EUMSZ 207. cikk, és nem az EUMSZ 114. cikk adja a megtámadott határozat megfelelő anyagi jogi jogalapját, az utóbbi cikkekre vonatkozó hibás hivatkozást olyan formai hibának kell tekinteni, amely e döntés megsemmisítését nem igazolhatja.¹⁹ Valójában mind az egyik, mind a másik esetben a Tanács helyesen hivatkozhat az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdésére mint az említett döntés eljárásjogi jogalapjára, amelynek értelmében a megtámadott határozatot a Tanácsnak minősített többséggel, és a Parlament részvétele nélkül kellett volna elfogadnia.

43. Jellemző továbbá, hogy a tárgyalás során a Bizottság és a Parlament egyrésztől, illetve a Tanács és az eljárásba beavatkozó tagállamok másrésztől fenntartották az állításaikat, kiegészítve azokat a Bíróság 3/15. sz.²⁰ és 2/15. sz. véleményére való hivatkozással.

B. Értékelés

44. A Bizottsághoz és a Parlamenthez hasonlóan úgy vélem, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet a közös kereskedelempolitika körébe tartozik. Ebből következik, hogy mivel a megtámadott határozatot nem az EUMSZ 207. cikk alapján fogadták el, az sérti az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése által e területen az Unióra ruházott kizárólagos hatáskört.

45. Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerint pedig az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a közös kereskedelempolitika területén.

46. Az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése szerint e politika „egységes elveken alapul; ez vonatkozik különösen a vámtarifák módosításaira, az áruk és szolgáltatások kereskedelméhez kapcsolódó vámtarifa- és kereskedelmi megállapodások megkötésére, valamint a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira, továbbá a külföldi közvetlen befektetésekre, a liberalizációs intézkedések egységesítésére, az exportpolitikára és az olyan kereskedelempolitikai védintézkedésekre, mint a dömping vagy szubvenció esetén meghozandó intézkedések. A közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni”.

47. Amint arra a Bíróság nemrégiben emlékeztetett, e rendelkezésből és különösen annak második mondatából, amely szerint a közös kereskedelempolitika „az Unió külső tevékenységeinek” keretei közé illeszkedik, az következik, hogy az említett politika a harmadik államokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozik.²¹

¹⁹ A Tanács e tekintetben hivatkozik különösen a 2015. szeptember 10-i Parlament kontra Tanács ítéletre (C-363/14, EU:C:2015:579, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁰ A 2017. február 14-i 3/15. sz. vélemény (a megjelent művekhez való hozzáférésről szóló marrákesi egyezmény) (EU:C:2017:114).

²¹ Lásd különösen: 2/15. sz. vélemény (35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48. Ezzel kapcsolatban az is az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy önmagában az a körülmény, hogy az Unió valamely olyan jogi aktusának, mint az általa megkötött megállapodás, bizonyos kihatásai lehetnek a harmadik állammal vagy államokkal folytatott kereskedelmi kapcsolatokra, nem elegendő annak megállapításához, hogy az említett aktust a közös kereskedelempolitika keretébe tartozó aktusok kategóriájába kell sorolni. Valamely uniós jogi aktus viszont e politika körébe tartozik, ha kifejezetten e kereskedelmi kapcsolatokat érinti, amennyiben a célja lényegében e kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása, és azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorol.²²

49. Másként fogalmazva az Unió által a szellemi tulajdonjogok területén vállalt nemzetközi kötelezettségek a „szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaihoz” tartoznak az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése értelmében, amennyiben kifejezett kapcsolatot mutatnak a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokkal, valamint céljuk e kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása, és azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorolnak.²³

50. Ebből következik, hogy a felülvizsgált megállapodástervezetnek kizárólag az Unió és harmadik államok közötti, a nemzetközi kereskedelemmel a fenti értelemben véve különös kapcsolatot mutató alkotóelemei tartoznak a közös kereskedelempolitika körébe.

51. Ennélfogva azt kell megvizsgálni, hogy e felülvizsgált megállapodástervezetbe foglalt rendelkezéseknek célja-e ezen kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása, és azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorolnak-e.

52. Az efféle vizsgálat annak ellenőrzését jelenti, hogy a megtámadott határozat meghozatalakor a Tanács helyesen döntött-e, amikor a bizottsági ajánlásban anyagi jogi jogalapként szereplő EUMSZ 207. cikk helyett anyagi jogi jogalapként az EUMSZ 114. cikket választotta. E tekintetben egyetértek a Tanács véleményével, miszerint valamely uniós aktus helyes jogalapjának meghatározása elengedhetetlen előfeltétel minden, az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás vizsgálatát megelőzően.

53. E ponton emlékeztetek arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi aktus jogalapja megválasztásának olyan objektív elemeken, így többek között az aktus célján és tartalmán kell alapulnia, amelyek alkalmasak arra, hogy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezzék.²⁴

54. Mivel a jelen ügyben a vitatott határozat tárgya az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazás, e határozatot a Lisszaboni Megállapodással és az említett felülvizsgált megállapodástervezettel összefüggésben kell megvizsgálni.

55. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a Lisszaboni Megállapodás 1. cikke értelmében a hatálya alá tartozó országok az ipari tulajdon oltalmára létesült uniós keretén belül a Párizsi Egyezmény által létrehozott külön uniót alkotnak, és kötelezik magukat, hogy e Megállapodás rendelkezései szerint területükön oltalomban részesítik a külön uniós többi országának termékeire vonatkozó eredetmegjelöléseket, ha azokat a WIPO Nemzetközi Irodája lajstromozta.

56. A fent említett megállapodás 3–7. cikke meghatározza a megállapodás hatálya alá tartozó eredetmegjelölések oltalmának feltételeit, valamint a Nemzetközi Iroda által történő lajstromozásuk módját.

²² Lásd különösen: 2/15. sz. vélemény (36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²³ Lásd különösen: 2/15. sz. vélemény (112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁴ Lásd különösen: 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet (C-137/12, EU:C:2013:675, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57. A megállapodás 8. cikke alapján az ezen eredetmegjelölések oltalmának biztosítása céljából szükséges jogi eljárásokat a külön unió minden országában a nemzeti jogszabályok szerint lehet végrehajtani.

58. A felülvizsgált megállapodástervezet, valamint a megtámadott határozat mellékletében szereplő tárgyalási irányelvek vizsgálatából kitűnik, hogy az utóbbi elsődleges tárgya a lisszaboni rendszer jogi hátterének javítása és korszerűsítése, annak érdekében, hogy a jövőbeli új tagok számára vonzóbbá tegye azt, megőrizve ugyanakkor a Lisszaboni Megállapodás alapelveit és céljait. A felülvizsgált megállapodástervezet különösképpen a Lisszaboni Megállapodás által az eredetmegjelöléseknek biztosított oltalmi szint garantálását és annak a földrajzi árujelzőkre történő kiterjesztését célozza. E tervezet pontosítani és tisztázni kívánja továbbá a lisszaboni rendszernek a nemzetközi lajstromozási kérelemre és a lajstromozás érvényességére vonatkozó szabályait, a lajstromozott eredetmegjelölések és földrajzi jelzések számára minden tagállam teljes területén biztosított oltalom anyagi és eljárási vonatkozásait, valamint a nemzetközi lajstromozás hatályának megtagadását. Végül a felülvizsgált megállapodástervezet előírja a kormányközi szervezetek számára a lisszaboni rendszerben való részvétel lehetőségét.

59. E körülményekből következik, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet, annak tartalmát tekintve, elsősorban az eredetmegjelöléseknek biztosított oltalom földrajzi árujelzőkre való kiterjesztését, valamint a Lisszaboni Megállapodás által létrehozott nemzetközi lajstromozási és kölcsönös oltalmi rendszer megerősítését célozza.

60. E tekintetben párhuzam vonható az Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti, a 2/15. sz. vélemény tárgyát képező szabadkereskedelmi megállapodás bizonyos rendelkezéseivel. E megállapodás ugyanis tartalmaz szellemi tulajdonjogi vonatkozású kötelezettségeket, amelyek a megállapodás 11. fejezetében található. Pontosabban az említett megállapodás a földrajzi árujelzőkre vonatkozóan az alábbi rendelkezéseket írja elő.

61. A tervezett megállapodás 11.17. cikkének (1) bekezdése kötelezi valamennyi felet arra, hogy „területükön létrehozzák a földrajzi árujelzők nyilvántartási és oltalmi rendszereit a borok, szeszes italok, mezőgazdasági termékek és élelmiszerek megfelelőnek ítélt kategóriának vonatkozásában.” E rendszereknek bizonyos, az említett 11.17. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárási jogi eszközökkel kell rendelkezniük, amelyek többek között lehetővé teszik harmadik felek jogos érdekeinek figyelembevételét. Ugyanezen cikk (3) bekezdése hozzáteszi, hogy a felek által oltalomban részesített földrajzi árujelzőket felveszik egy listára, amelyet a tervezett megállapodás által létrehozandó Kereskedelmi Bizottság kezel. Az e listán szereplő földrajzi árujelzőket e megállapodás 11.19. cikke alapján mindegyik félnek oltalomban kell részesítenie oly módon, hogy az érintett vállalkozók megakadályozhassák, hogy harmadik személyek a vásárlóközönséget megtévesszék, vagy más tisztességtelen versenycselekményt valósítsanak meg.²⁵

62. A Bíróság véleményében kifejti, hogy a megállapodás 11. fejezetében található a szerzői és szomszédos jogokra, a védjegyekre, a földrajzi árujelzőkre, a formatervezési mintákra, szabadalmakra, vizsgálati adatokra és növényfajtákra vonatkozó rendelkezések összességének – amely egyfelől meglévő többoldalú nemzetközi kötelezettségek, másfelől pedig kétoldalú kötelezettségvállalások felidőzéséből áll – a megállapodás 11.1. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében alapvető célja, hogy az uniós és szingapúri vállalkozók számára szellemi tulajdonjogaik oltalmának „megfelelő [...] szintjét” biztosítsa.²⁶

²⁵ Lásd: 2/15. sz. vélemény, 116. pont.

²⁶ Lásd: 2/15. sz. vélemény, 121. pont.

63. A Bíróság szerint a tervezett megállapodás 11. fejezetének rendelkezései lehetővé teszik az uniós és a szingapúri vállalkozók számára, hogy a másik fél területén a szellemi tulajdonjogok oltalma tekintetében bizonyos homogenitást mutató előírások vonatkozzanak rájuk, és ezáltal az egyenlőség elve alapján hozzájárulnak az Unió és a Szingapúri Köztársaság között az áruk és szolgáltatások szabad kereskedelméhez.²⁷

64. A véleményében a Bíróság ebből először is arra következtet, hogy a tervezett megállapodás 11. fejezetének rendelkezései ténylegesen – amint azt e megállapodás 11.1. cikkének (1) bekezdése kimondja – „az innovatív és kreatív termékek előállításának és kereskedelmi forgalomba hozatalának, valamint a [Felek közötti] szolgáltatásnyújtás [...] elősegítés[ér]e”, és „a kereskedelemről és a beruházásokról származó előnyök fokozás[ár]a” irányulnak.²⁸

65. A Bíróság ebből továbbá arra következtet, hogy e fejezet semmiképp nem az uniós tagállamok jogszabályai harmonizálásának keretei közé illeszkedik, hanem célja az Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti kereskedelem liberalizálása.²⁹

66. Végül, a Bíróság kimondja, hogy azon elsődleges fontosságra tekintettel, amelyet a szellemi tulajdonjogok oltalma általában az áruk és szolgáltatások kereskedelme terén, különösen a jogellenes kereskedelem elleni harc terén elfoglal, a tervezett megállapodás 11. fejezetében szereplő rendelkezéseknek közvetlen és azonnali hatásuk van az Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatokra.³⁰

67. A Bíróság szerint ebből az következik, hogy a vélemény 36. és 112. pontjában felidézett szempontok alapján a tervezett megállapodás 11. fejezete az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdésének értelmében véve „a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira” vonatkozik.³¹ A tervezett megállapodás 11. fejezetének alapvető célja ugyanis az Unió és a Szingapúri Köztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatok elősegítése és szabályozása, valamint e rendelkezéseknek a vélemény 36. és 112. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében közvetlen és azonnali hatásuk van a közöttük fennálló kereskedelmi kapcsolatokra. A Bíróság ebből arra következtet, hogy az említett fejezet az Uniónak az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerinti kizárólagos hatáskörébe tartozik.³²

68. Úgy tűnik, hogy a Bíróság 2/15. sz. véleményében kifejtett indokolása a jelen ügy vizsgálata során nagy részben átvehető.

69. A felülvizsgált megállapodástervezetbe foglalt szabályokból ugyanis az következik, hogy a WIPO Nemzetközi Irodája által lajstromozott eredetmegjelöléseket és földrajzi jelzéseket mindegyik félnek oltalomban kell részesítenie oly módon, hogy az érintett vállalkozók megakadályozhassák, hogy harmadik személyek a vásárlóközönséget megtévesszék, vagy más tisztességtelen versenycselekményt valósítsanak meg.

27 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 122. pont. A Bíróság jelzi, hogy „ugyanaz vonatkozik a tervezett megállapodás 11.36–11.37. cikkére, amelyek kötelezik a feleket, hogy bizonyos eljárásokat és polgári igazságszolgáltatási eljárásokat írjanak elő, amelyek lehetővé teszik az érintettek számára a szellemi tulajdonjogaikra való hivatkozást és azok érvényesítését” (123. pont), valamint, hogy „ugyanaz vonatkozik a megállapodás 11.48–11.50. cikkére, amely kötelezi valamennyi felet arra, hogy a hamisított vagy kalózáruk vámhatóságai általi azonosítására szolgáló módszereket vezessenek be, valamint biztosítsák annak lehetőségét, hogy a szellemi tulajdonjogok jogosultjai a hamisítás vagy a kalózcselekmény gyanúja esetén felfüggesztethesse ezen áruk szabad forgalomba hozatalát” (124. pont). E rendelkezések az előbbieket esetében „bizonyos homogenitást biztosítanak a bírói jogvédelem azon szintjei között, amellyel a szellemi tulajdonjogok jogosultjai az Unióban, illetve a Szingapúri Köztársaságban rendelkeznek” (123. pont), az utóbbiak vonatkozásában pedig „bizonyos fokú homogenitást teremtenek a szellemi tulajdonjogok jogosultjai számára a hamisított vagy kalózáruk az Unióba, illetve a Szingapúri Köztársaságba való belépésével szembeni védelem érdekében rendelkezésre álló eszközök tekintetében” (124. pont).

28 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 125. pont.

29 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 126. pont.

30 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 127. pont.

31 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 128. pont.

32 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 130. pont.

70. A Bizottság és a Parlament helyesen hivatkozik arra, hogy a felülvizsgált megállapodástervezet tartalmának és kontextusának vizsgálata azt mutatja, hogy habár az nem rendelkezik a célját kifejezetten meghatározó preambulummal, e felülvizsgált megállapodástervezet tárgya és hatása, hogy minden tagállam eredetmegjelölése és földrajzi jelzése nemzetközi lajstromozási rendszer előnyeit élvezhesse, biztosítva a jogi oltalmukat a többi tagállam teljes területén, a bitorlás vagy integritásuk megsértésére alkalmas, és ebből következően külföldi kereskedelmi forgalmazásukat károsító használat kockázataival szemben. Ezáltal a hivatkozott tervezet javítaná az Unió harmadik országokba irányuló exportjának védelmét, amely ezek hiányában országonkénti lajstromozástól, tehát különböző garanciáktól függne.

71. Ily módon a felülvizsgált megállapodástervezet rendelkezései lehetővé teszik valamennyi, a Lisszaboni Megállapodásban részes tagállam vállalkozói számára, hogy a többi tagállam területén az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések tekintetében bizonyos mértékben homogén oltalmi szintet élvezhessenek. E rendelkezések ekképpen az egyenlőség elve alapján hozzájárulnak az áruknak és szolgáltatásoknak a Lisszaboni Megállapodásban részes tagállamok közötti szabad kereskedelméhez. Ennélfogva az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések kölcsönös oltalma nemzetközi rendszerének felállításával a felülvizsgált megállapodástervezet közvetlen hatást gyakorol az e szellemi tulajdonjog által védett áruk kereskedelmére.³³

72. Ezenkívül az említett rendelkezések egyáltalán nem illeszkednek az uniós tagállamok jogszabályainak harmonizációjába.

73. Hozzáteszem, hogy az olyan nemzetközi megállapodás fennállása, mint amilyen a Lisszaboni Megállapodás is, egylényegű az e megállapodásban részes tagállamok közötti kereskedelmi kapcsolatok fennállásával. Másként fogalmazva, egy ilyen megállapodásnak nem lenne létjogosultsága a részes tagállamok közötti kereskedelem nélkül.

74. A fentiekből következik, hogy azon elsődleges fontosságra tekintettel, amelyet a szellemi tulajdonjogok oltalma általában az áruk és szolgáltatások kereskedelme terén, különösen a jogellenes kereskedelem elleni harc terén elfoglal, a felülvizsgált megállapodástervezetben szereplő rendelkezéseknek alapvető célja a Lisszaboni Megállapodásban részes tagállamok közötti kereskedelmi kapcsolatok elősegítése és szabályozása, és ily módon azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorol.

75. Az a körülmény, hogy a megtámadott határozatban hivatkozott felülvizsgált megállapodástervezettől eltérően a 2/15. sz. vélemény tárgyát képező, az Unió és a Szingapúri Köztársaság között tervezett szabadkereskedelmi megállapodás tárgya és célja, hogy „szabadkereskedelmi térséget hoz[z]ak létre”, valamint „liberalizálj[ák] és előmozdít[s]ák a Felek közötti kereskedelmet és beruházásokat,³⁴ véleményem szerint nem ellentétes azzal, hogy a Bíróság e megállapodás eredetmegjelölésekkel és földrajzi jelzésekkel kapcsolatos rendelkezéseire vonatkozó érvelése analógia útján alkalmazható legyen a jelen kereset elbírálása során.

76. Úgy tűnik ugyanis, hogy a Bíróság a korábban említett érvelése során nem tulajdonított meghatározó fontosságot annak a ténynek, hogy a földrajzi árujelzőkhöz kapcsolódó rendelkezések szabadkereskedelmi megállapodás tárgyát képezik. Másrésztől és mindenesetre a földrajzi árujelzők kölcsönös oltalmát biztosító rendelkezések ilyen típusú megállapodásokba illesztése önmagában jól mutatja ezen oltalom és a nemzetközi kereskedelem fejlődése közötti belső kapcsolat létezését, bármilyen jellegű vagy elnevezésű is a nemzetközi megállapodás.

33 Lásd különösen, analógia útján: 2005. május 12-i Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ítélet (C-347/03, EU:C:2005:285, 81. pont).

34 Lásd: 2/15. sz. vélemény, 32. pont.

77. Egyébiránt nem vitatom, hogy a szellemi tulajdonjog sajátossága a know-how védelmét biztosítva az alkotó tevékenység ösztönzése. Pontosabban, ahogyan azt a Tanács az észrevételeiben helyesen kifejtette, a földrajzi árujelzők célja a hagyományos tudás, a kulturális kifejezések és a különleges előállítási módok megóvása, valamint annak biztosítása, hogy a fogyasztók megbízható információkhoz jussanak az érintett termékek minőségét illetően.

78. Csakhogy amennyiben e szellemi tulajdonjogok védelme egy Lisszaboni Megállapodáshoz hasonló nemzetközi megállapodás felülvizsgálata révén történik, annak létjogosultsága szorosan kapcsolódik az e megállapodásban részes tagállamok közötti kereskedelmi kapcsolatok létezéséhez és a tagállamok e kapcsolatok továbbfejlesztésére vonatkozó szándékához.

79. Ekképpen úgy vélem, a Lisszaboni Megállapodásban részes valamennyi állam nézőpontjából az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések védelmi rendszere felállításának mindenekelőtt a know-how exportjának szándéka, annak biztosítása mellett, hogy az nem kerül veszélybe. A Lisszaboni Megállapodáshoz, valamint a felülvizsgált megállapodástervezethez hasonló nemzetközi megállapodásból eredő védelem elsődleges célja következképpen a szerződő felek közötti megbízható kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése, a know-how védelme pedig e fejlesztésnek az egyik feltétele, nem pedig önmagában vett cél.

80. Véleményem szerint a Tanács összetéveszti az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések engedélyezését szabályozó uniós anyagi jogi szabályok célját azzal, amelyet az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések kölcsönös védelmének a felülvizsgált megállapodástervezet által kialakított nemzetközi rendszere kíván elérni.

81. A termék eredetéhez és előállítási módjához kapcsolódó eredetmegjelölés engedélyezése a termék különleges tulajdonságainak elismerését jelenti. A földrajzi árujelző növeli az azzal ellátott termékek piaci értékét, garantálva, hogy a különleges jellemzőik megkülönböztetik azokat más, hasonló termékektől. E jellemzők erősen növelik a termékek exportpotenciálját. Az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések kölcsönös oltalmát biztosító nemzetközi rendszer kialakítása biztosítja, hogy az oltalmat élvező termékek nemzetközi szinten legyenek forgalmazhatók, a hírnevük bitorlásának veszélye nélkül. Egy ilyen rendszer felállítása tehát e termékek kereskedelmét mozdítja elő, annak biztosítása révén, hogy a nemzetközi kereskedelem ne veszélyeztesse a minőség jeleit. Ezenfelül e rendszer növeli a termékek hírnevét, valamint az e termékek iránt fennálló keresletet a fogyasztók részéről, továbbá a Lisszaboni Megállapodás tagállamai felé irányuló exportra ösztönzi a termékeket előállító vállalkozásokat.

82. Így tehát a felülvizsgált megállapodástervezet olyannak tekinthető, amely kifejezetten a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat érinti, a célja e kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása, és azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorol.

83. E tekintetben nem fontos, hogy sem a megtámadott határozat, sem a felülvizsgált megállapodástervezet, sem pedig a Lisszaboni Megállapodás nem rögzíti, hogy a céljuk e kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása volna. Ezen említés hiánya valójában nem képes megszüntetni a felülvizsgált megállapodástervezet tartalmának és kontextusának vizsgálata alapján megállapítható különös kapcsolatot, amely egyrészt a Lisszaboni Megállapodásban részes felek között az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések kölcsönös oltalmát biztosító nemzetközi rendszer felállítása, másrészt pedig az ugyanezen szerződő felek közötti nemzetközi kereskedelem fejlesztése között áll fenn.

84. Ellentétben azzal, amire a megtámadott határozat anyagi jogi jogalapja enged következtetni, az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések kölcsönös oltalmát biztosító, a megtámadott határozatban szereplőhöz hasonló nemzetközi rendszer adott államok csoportján belüli felállításának célja nem a tagállamok jogrendszerének a belső piac felállítása és működtetése érdekében történő közelítése az EUMSZ 114. cikk (1) bekezdésének megfelelően. A súlypont elmozdul, és az Unió külső tevékenységét rendező jogalap, a jelen esetben az EUMSZ 207. cikk válik relevánssá.

85. Egyébiránt pontosítani kell, hogy annak eldöntése szempontjából, hogy egy nemzetközi megállapodás az EUMSZ 207. cikknek megfelelően a „szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásait” érinti-e, és ekképpen az Unió közös kereskedelempolitikájának körébe tartozik-e, a megállapodás tárgyalásának intézményi kerete számomra nem tűnik meghatározónak. Ahogyan az konkrétabban a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik,³⁵ az e politikához való tartozás érdekében nem követelhető meg az, hogy az említett megállapodást a WTO égisze alatt, vagy általánosabb jelleggel meghatározott intézményi keretek között tárgyalják meg. Ekképpen, az Unió által tárgyalt kétoldalú kereskedelmi megállapodások, és a WTO keretében vagy más nemzetközi szervezet égisze alatt tárgyalt multilaterális megállapodások mellett az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdésének értelmében vett „szellemi tulajdonjogok nemzetközi vonatkozásaihoz” (mint az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések) kapcsolódó tárgyalás folytatható a WIPO keretein belül az Unió részéről.

86. Jelzem ezenkívül, hogy nem értek egyet a Tanács azon érvével, miszerint az EUMSZ 114. cikk anyagi jogi jogalként való megjelölése, ha feltételezzük is, hogy téves, olyan pusztán formai hibát jelentene, amely nem vonhatja maga után a megtámadott határozat megsemmisítését. Az EUMSZ 207. cikknek az uniós aktus jogalapjaként az történő kiválasztása ugyanis konkrét eljárásjogi következményeket von maga után, ha egy vagy több országgal vagy nemzetközi szervezettel kell megállapodásokat megtárgyalni, illetve megkötöni. Az EUMSZ 207. cikk (3) bekezdése ugyanis pontosítja, hogy ebben a helyzetben „e cikk különös rendelkezéseire is figyelemmel, az EUMSZ 218. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni”. Így például, mint azt a bizottsági ajánlás 3. cikke egyébként kifejezetten előírja, a Bizottság ezeket a tárgyalásokat az EUMSZ 207. cikk (3) bekezdésében előírt különbizottsággal konzultálva folytatja le. E különös rendelkezések létezése, amelyek megkülönböztetik a közös kereskedelempolitikába tartozó megállapodások tárgyalásának és megkötésének eljárását attól, amelyet az EUMSZ 218. cikk alapján más típusú nemzetközi megállapodásokra kell alkalmazni, önmagában meghatározóvá teszi a jogalap, a jelen esetben az EUMSZ 207. cikk helyes feltüntetését.

87. A fenti megállapítások összességéből következik, hogy a megtámadott határozat véleményem szerint a közös kereskedelempolitikával különös kapcsolatban álló célt tűz ki maga elé, aminek következtében a döntés elfogadásához a jogalapot az EUMSZ 207. cikknek kell képeznie. Ez egyebekben azt jelenti, hogy a megtámadott határozat az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének e) pontja alapján az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

88. Ebből véleményem szerint az következik, hogy a Bizottság által hivatkozott első jogalap első része megalapozott, és hogy következésképpen a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni. Mint ahogyan azt korábban jeleztem, nem szükséges vizsgálni a Bizottság által a keresetének alátámasztására felhozott első jogalap második részét, és a második jogalapot.

89. Ez utóbbi jogalapot illetően hozzáteszem, hogy annak vizsgálata annál is inkább szükségtelen, mivel a megtámadott határozatban a felülvizsgált megállapodástervezet tárgyalása céljából elfogadott minden eljárásjogi aktus már kezdettől mindenféleképpen hibásnak tekinthető, mert e határozatot nem az EUMSZ 207. cikk alapján fogadták el, és így az nem felel meg az e cikkben előírt különös eljárási rendelkezéseknek.

35 Lásd: 2005. május 12-i Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ítélet (C-347/03, EU:C:2005:285); 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet (C-137/12, EU:C:2013:675).

90. Végül azt javaslom a Bíróságnak, hogy tartsa fenn a megtámadott határozat joghatásait az e határozat helyébe lépő új uniós jogi aktus hatálybalépéséig.

V. A költségekről

91. A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Tanácsot, mivel pereszes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

92. Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése alapján a jelen eljárásba beavatkozó Cseh Köztársaság, Németországi Szövetségi Köztársaság, Görög Köztársaság, Spanyol Királyság, Francia Köztársaság, Olasz Köztársaság, Magyarország, Holland Királyság, Osztrák Köztársaság, Portugál Köztársaság, Szlovák Köztársaság, Egyesült Királyság és a Parlament maguk viselik saját költségeiket.

VI. Véggövetkeztetések

93. A fenti megfontolások összességére tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

- 1) A Bíróság az Európai Unió Tanácsának 2015. május 7-i, az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló határozatát az Európai Unió hatáskörébe tartozó kérdésekre vonatkozó részében megsemmisíti.
- 2) A Bíróság az Unió e határozat helyébe lépő új jogi aktusának hatálybalépéséig fenntartja e határozat joghatásait.
- 3) A Bíróság a Tanácsot kötelezi a költségek viselésére.
- 4) A Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint az Európai Parlament maguk viselik saját költségeiket.